

PRAVIDLA PRO UDĚLOVÁNÍ ODPUSTKŮ BĚHEM ŘÁDNÉHO JUBILEJNÍHO ROKU 2025 VYHLÁŠENÉHO JEHO SVATOSTÍ PAPEŽEM FRANTIŠKEM

„Nyní nastal čas nového Svatého roku, kdy se znovu dokořán otevře Svatá brána a každý bude moci živě zakusit Boží lásku“ (*Spes non confundit*, 6). V bule, již Svatý otec vyhlásil Řádné jubileum 2025 v současném dějinném okamžiku, v němž je „lidstvo, nepamětlivé dramát, která se odehrála v minulosti, vystaveno nové a těžké zkoušce, v níž jsou mnohé národy sužovány krutým násilím“ (*Spes non confundit*, 8), vyzývá všechny křesťany, aby se stali *poutníky naděje*. Je to ctnost, kterou je třeba znovu objevit ve znameních doby, ke kterým patří „touha lidského srdce, jež potřebuje spásnou Boží přítomnost, a která si žádají, aby byla proměňována ve znamení naděje“ (*Spes non confundit*, 7); tu musíme čerpat především z Boží milosti a z plnosti jeho milosrdenství.

Již v bule vyhlášené Mimořádné jubileum milosrdenství v roce 2015 papež František zdůraznil, nakolik odpustek nabyt v této souvislosti „zvláštního významu“ (*Misericordiae vultus*, 22), neboť Boží milosrdenství „se stává *odpustkem* Otce, který skrze Kristovu nevěstu dosahuje ke hříšníkovi, jemuž bylo odpuštěno, a osvobozuje jej ze zbývajících důsledků hříchu“ (*tamtéž*). Podobně i dnes Svatý otec vyhláší, že dar odpustku „umožňuje objevit, jak bezmezná je Boží milosrdenství. Ne náhodou byl kdysi pojem ‚milosrdenství‘ synonymem pro pojem ‚odpustek‘, a to právě proto, že se jím chce vyjádřit úplnost Božího odpuštění, které nezná hranic“ (*Spes non confundit*, 23). Odpustek je tedy jubilejní milost.

Také u příležitosti Řádného jubilea roku 2025 proto z vůle papeže tento „soud milosrdenství“, jehož úkolem je rozhodovat o všem, co se týká udělování a užívání odpustků, chce povzbudit srdce věřících, aby v sobě živila zbožné přání získat odpustky, jako dar milosti vlastní a specifické pro každý Svatý rok, a stanoví následující předpisy, aby věřící mohli čerpat „z příslušných opatření stran toho, jak bude u příležitosti Svatého roku v praxi možné odpustky získat“ (*Spes non confundit*, 23).

Během Řádného jubilea 2025 platí všechna ostatní pravidla pro získání odpustků. Všichni opravdu kající věřící, kteří nemají zálibu v žádném hříchu (srov. *Enchiridion indulgentiarum*, č. 20 § 1) a kteří, pohnuti duchem lásky, se v průběhu Svatého roku, očistění skrze svátost smíření a obcerstvení svatým přijímáním, modlí na úmysl Svatého otce, mohou z pokladu církve získat plnomocné odpustky a odpuštění hříchů pro sebe a pro duše v očistci vykonáním některého z následujících skutků:

I. Poutí na svatá místa

Věřící, *poutníky naděje*, mohou získat jubilejní odpustky udílené Svatým otcem, jestliže vykonají zbožnou pouť:

- *na některé z jubilejních svatých míst* – tam zbožnou účastí na mši svaté (kdykoli to liturgické normy dovolují, lze se uchýlit nejprve k vlastní mši svaté k jubileu nebo k votivní mši svaté za smíření, za odpuštění hříchů, k vyprošení ctnosti lásky a za svornost mezi národy), na mši svaté s udílením svátostí křesťanské iniciace nebo pomazání nemocných, na bohoslužbě slova, liturgii hodin (modlitba se čtením, ranní chvály, nešpory), křížové cestě, modlitbě růžence, hymnu Akathistos, na kající bohoslužbě zakončené individuální svátostí smíření kajících, jak to stanovuje římský rituál (forma II);
- *do Říma*: při návštěvě alespoň jedné ze čtyř hlavních papežských bazilik: svatého Petra ve Vatikánu, Nejsvětějšího Spasitele (svatého Jana v Lateránu), Panny Marie Sněžné a svatého Pavla za hradbami;
- *do Svaté země*: při návštěvě alespoň jedné ze tří bazilik: Svatého hrobu v Jeruzalémě, Narození Páně v Betlémě, Zvěstování v Nazaretě;
- *na další církevní místa*: do katedrálního kostela nebo jiných kostelů a svatých míst určených ordinářem daného místa. Biskupové budou brát v úvahu potřeby věřících i možnost zachovat

smysl pouti s celou její symbolickou silou, schopnou vyjádřit naléhavou potřebu obrácení a smíření.

II. Zbožnou návštěvou svatých míst

Kromě toho budou moci věřící získat jubilejní odpustky, pokud jednotlivě nebo ve skupinkách zbožně navštíví kterékoli jubilejní místo a stráví tam přiměřeně dlouhou dobu v eucharistické adoraci a rozjímání, které zakončí modlitbou Otče náš, Vyznáním víry v jakékoli povolené formě a vzýváním Panny Marie, Matky Boží, aby v tomto Svatém roce všichni mohli „zakusit blízkost té nejláskyplnější z maminek, která nikdy neopouští své děti“ (*Spes non confundit*, 24).

Při zvláštní příležitosti Jubilejního roku bude možné navštívit kromě výše uvedených významných poutních míst i tato další svatá místa za stejných podmínek:

- v Římě: baziliku Svatého Kříže Jeruzalémského, baziliku svatého Vavřince za hradbami, baziliku svatého Šebestiána (všele doporučujeme zbožnou návštěvu tzv. „sedmi kostelů“, tak drahých svatému Filipu Nerimu), svatyni Božího milosrdenství – kostel Svatého Ducha (Santo Spirito in Sassia), kostel svatého Pavla u Tří pramenů (Tre Fontane) – místo stětí apoštola Pavla, křesťanské katakomby, návštěvu kostelů na jubilejní trase *Iter Europaeum* a kostelů zasvěcených *patronkám Evropy a učitelům církve* (bazilika Panny Marie nad Minervou, kostel svaté Brigity na Campo de' Fiori, kostel Panny Marie Vítězné, kostel Nejsvětější Trojice – Trinita dei Monti, bazilika svaté Cecílie v Trastevere, bazilika svatého Augustina na Martově poli);
- na dalších místech světa: dvě papežské baziliky minor v Assisi, baziliku svatého Františka a Panny Marie Andělské, papežské baziliky Panny Marie v Loretu a Panny Marie v Pompejích, svatého Antonína v Padově, jakoukoli baziliku minor, katedrálu, konkatedrálu a mariánskou svatyni, kterýkoli význačný kolegiální kostel nebo svatyni, které k užitku věřících určí každý diecézní nebo eparchiální biskup, jakož i národní nebo mezinárodní svatyně, „svatá místa, kde se přichozím dostane přijetí, a výsadní místa, kde lze načerpat nadějí“ (*Spes non confundit*, 24), určené biskupskými konferencemi.

Opravdu kající věřící, kteří se z vážných důvodů nemohou účastnit slavnostních bohoslužeb, poutí a zbožných návštěv (jako jsou především všechny klauzurované řeholnice a řeholníci, staří lidé, nemocní, vězni, jakož i ti, kteří v nemocnicích nebo jiných zařízeních poskytují nepřetržitou péči nemocným), získají *jubilejní odpustky* za stejných podmínek, pokud se duchovně spojí s přítomnými věřícími, zejména ve chvílích, kdy budou slova Svatého otce nebo diecézních biskupů přenášena sdělovacími prostředky, a pomodlí se doma, nebo tam, kde právě musí být (např. v kapli kláštera, v nemocnici, v pečovatelském domě, ve vězení...), modlitbu Otčenáš, Vyznání víry v jakékoli povolené formě a další modlitby v souladu s účelem Svatého roku a obětují své utrpení nebo těžkosti života.

III. Skutky milosrdenství a pokání

Kromě toho budou moci věřící získat jubilejní odpustky, pokud se budou zbožně účastnit lidových misií, duchovních cvičení nebo formačních setkání nad texty *II. vatikánského koncilu* a *Katechismu katolické církve*, které se budou konat v kostele nebo na jiném vhodném místě podle představ Svatého otce.

Navzdory pravidlu, že plnomocné odpustky mohou být uděleny pouze jedenkrát za den (srov. *Enchiridion indulgentiarum*, č. 18 § 1), mohou věřící, kteří vykonali skutek lásky ve prospěch duší v očištění, pokud platně přistoupí ke svatému přijímání podruhé téhož dne, získat podruhé v tentýž den plnomocné odpustky, které se vztahují pouze na zemřelé (rozumí se v rámci slavení eucharistie; srov. kán. 917 a Papežská komise pro autentický výklad *Kodexu kanonického práva, Responsa ad dubbia* 1, 11. července 1984). Touto dvojí obětí se uskutečňuje chvályhodný projev nadpřirozené lásky prostřednictvím onoho pouta, jímž jsou věřící, kteří ještě putují po zemi, spojeni v mystickém těle Kristově s těmi, kteří již svou cestu dokončili, a to díky tomu, že „odpustky, které lze u příležitosti Svatého roku získat, jsou v síle modlitby určeny zvláště těm, kteří nás předešli, aby se jim tak mohlo dostat plného milosrdenství“ (*Spes non confundit*, 22).

Ale speciálně právě „Svatý rok nás vybízí, abychom se stali hmatatelnými znameními naděje pro tolik bratří a sester, kteří žijí v tíživých podmínkách“ (*Spes non confundit*, 10). Odpustky se proto vážou také na skutky milosrdenství a pokání, jimiž člověk vydává svědectví o skutečném obrácení. Věřící mají být podle Kristova příkladu a pověření povzbuzováni k častějšímu konání skutků lásky nebo milosrdenství, především vůči bratrům a sestrám, kteří jsou v rozličných těžkostech. Konkrétně ať znovu objeví „skutky *tělesného milosrdenství*: sytit hladové, dát napít žíznivým, oblékat nahé, přijmout cizince, pečovat o nemocné, navštívit vězně, pohřbít mrtvé“ (*Misericordiae vultus*, 15) a také „skutky *duchovního milosrdenství*: radit pochybujícím, učit neznalé, napomínat hříšníky, těšit zarmoucené, odpouštět urážky, trpělivě snášet protivné lidi, modlit se k Bohu za živé i zemřelé“ (*tamtéž*).

Stejně tak mohou věřící získat jubilejní odpustky, pokud budou po přiměřeně dlouhou dobu navštěvovat své bratry a sestry v nouzi nebo v těžkostech (nemocné, vězně, osamělé seniory, osoby s různými postiženími...), téměř jako by konali pouť za Kristem, který je v nich přítomen (srov. Mt 25,34-36), a splní obvyklé duchovní, svátostné a modlitební podmínky. Věřící budou nepochybně moci tyto návštěvy v průběhu Svatého roku opakovat a při každé z nich získat plnomocné odpustky, a to i denně.

Jubilejní plnomocné odpustky lze získat také prostřednictvím skutků, jež konkrétně a velkoryse vyjadřují kajícího ducha, který je duší jubilea, a znovu objevují zejména hodnotu pátečního pokání: v duchu kajícího se alespoň na jeden den zdržet zbytečného rozptylování (skutečného, ale i virtuálního, vyvolaného např. médií a sociálními sítěmi) a zbytečného konzumu (např. postem nebo praktikováním abstinence podle obecných pravidel církve a pokynů biskupů) a taktéž darovat přiměřenou finanční částku chudým, podporovat díla náboženského nebo sociálního charakteru, zejména ve prospěch obrany a ochrany života ve všech jeho fázích a kvality života samotného, opuštěných dětí, mládeže v nesnázích, starých lidí v nouzi nebo osamělých, migrantů z různých zemí, „kteří opouštějí svou vlast, aby hledali lepší život pro sebe a své rodiny“ (*Spes non confundit*, 13), nebo věnovat přiměřenou část svého volného času dobrovolné činnosti v zájmu společenství nebo jiným podobným formám osobní angažovanosti.

Všichni diecézní nebo eparchiální biskupové a jim právně na roveň postavené osoby mohou v nejvhodnější den tohoto jubilejního období při příležitosti hlavní slavnosti v katedrále a v jednotlivých jubilejních kostelech udělit *Papežské požehnání* spojené s plnomocnými odpustky, které mohou získat všichni věřící, kteří toto požehnání přijmou za obvyklých podmínek.

Aby byl pastoračně usnadněn přístup ke svátosti pokání a dosažení Božího odpuštění mocí svěcené kněžím, vyzýváme místní ordináře, aby udělili kanovníkům a kněžím, kteří v katedrálách a kostelech určených pro Svatý rok mohou zpovídat věřící, pravomoci vymezené pro vnitřní fórum, jak je pro věřící východních církví stanoveno v kán. 728 § 2 *CCEO*, a v případě eventuálního vyhrazení v kán. 727, s výjimkou, jak je zřejmé, případů zohledněných v kán. 728 § 1; zatímco pro věřící latinské církve jsou to skutečnosti uvedené v kán. 508 § 1 *CIC*.

V tomto smyslu penitenciář vybízí všechny kněze, aby s velkorysou disponibilitou a obětavostí nabízeli věřícím co nejširší možnost využívat prostředky spásy, aby po dohodě s faráři nebo rektory sousedních kostelů stanovili a zveřejnili časy zpovídaní a byli k dispozici ve zpovědnici, dále aby plánovali pravidelné a časté kající slavnosti a aby zajistili co největší dostupnost kněží, kteří jsou po dosažení určitého věku zbaveni pastoračních povinností. V závislosti na možnostech je třeba také v souladu s motu proprio *Misericordia Dei* pamatovat na pastorační možnost zpovídaní i během slavení mše svaté.

Aby se zpovědníkům usnadnil úkol, Apoštolská penitenciárie z pověření Svatého otce stanovuje, že kněží, kteří budou doprovázet jubilejní poutě mimo své diecéze nebo se k nim připojí, mohou vykonávat stejné pravomoci, jaké jim byly legitimní autoritou přiznány ve vlastních diecézích. Zvláštní pravomoci pak tato Apoštolská penitenciárie uděluje penitenciářům římských papežských bazilik, kanovníkům penitenciářům nebo diecézním penitenciářům ustanoveným v jednotlivých církevních obvodech.

Zpovědníci poté, co s láskou poučí věřící o závažnosti hříchů, k nimž se váže vyhrazení nebo nápravný trest, určí s pastorační láskou vhodné svátostné pokání, aby je co nejvíce přivedli

k trvalé nápravě a podle povahy případů je vyzvali k odstranění případného pohoršení a náhradě škod.

Závěrem Apoštolská penitenciárie naléhavě vyzývá biskupy, aby se jako nositelé trojího pověření – učit, vést a posvěcovat – postarali o srozumitelné vysvětlení zde předkládaných ustanovení a zásad pro posvěcování věřících, a to se zvláštním přihlédnutím k místním a kulturním okolnostem a tradici. Katecheze přizpůsobená sociálně-kulturním podmínkám každého národa může účinně předkládat evangelium a celé křesťanské poselství a hlouběji zakořenit v srdcích touhu po tomto jedinečném daru získaném skrze církev.

Tento dekret je platný po celé Řádné jubileum 2025, bez ohledu na jakákoli odlišná ustanovení.

V Římě, v sídle Apoštolské penitenciárie, 13. května 2024, o památce Panny Marie Fatimské.

Angelo kard. De Donatis
vrchní penitenciář

Mons. Krzysztof Józef Nykiel
regent